

Rim Görnüşi Berkarar Edýär — On Iki San

Pygamberligiň Üç Gatly Ulanylyşy: Weýrançylyk Getirýän Ýigrenji Zat we Ahyrky Günlerde Gaçmak Baradaky Duýduryş

Jeff Pippenger

2024-08-31

Danyýel pygamberiň aýdan haraplygyň ýigrenji zady, üç dürli döwürde ýaşaýan mesihiler üçin gaçmagyň alamatydyr. Miladdan soňky 66-njy ýylda Iýerusalimi gabap alan Rim goşunlarynyň nyşanlaryny görenlerinde, Iýerusalimdäki mesihiler gaçdylar. Başinji asyryň ahyry bilen altynjy asyryň başyndaky mesihiler, Hudaýyň ybadathanasynda günä adamsynyň özüni Hudaý diýip yglan edýändigini görenlerinde, çöle gaçdylar. 1888-nji ýylda Birleşen Ştatlaryň Kongresine senator Bleýr tarapyndan ýekşenbe gününe degişli birnäçe kanun taslamasy hödürlenildi. Ol taslamalara Bleýr taslamalary diýilýärdi we olar ýekşenbe gününü Milli Ybadat Günü hökmünde kesgitlemek synanyşygy bolupdy. Ýekşenbe günü ybadat etmek haýwanyň nyşany, papalyk häkimiýetiniň nyşanydyr, hem-de Birleşen Ştatlaryň Konstitusiyasy milli dini Birleşen Ştatlaryň raýatlary üçin synag hökmünde mejbury durmuşa geçirmäge aç-açan garşy çykýar.

ABŞ-ni häzirki zaman Rim diýip kesgitlemek bilen baglanyşykly nädogry ulanylyşda hut şu ýagdaý goýlup gidilýär. Pygamberligiň üç gatly ulanylyşynyň onuň ulanylyşyny düzgünleşdirýän anyk kadalary bar. Şol kadalar üçünji amala aşmany esaslandyrmak üçin birinji amala aşmanyň pygamberlik aýratynlyklarynyň ikinji amala aşmanyň pygamberlik aýratynlyklary bilen birleşdirilmelidigini kesgitleýär.

Gaçmak baradaky duýduryş, geljek yzarlanmadan gaçmak barada berlen duýduryşdyr. Mesihiň döwründe şol yzarlama biziň eýýamymyzyň 70-nji ýylynda Iýerusalimiň we ybadathananyň ýykylmagy boldy. Şol golaýlap gelyän yzarlamanyň duýduryş alamaty biziň eýýamymyzyň 66-njy ýylynda berildi. Başinji asyryň ahyrynda we altynjy asyryň başynda gaçmak baradaky duýduryş Pawlus tarapyndan pygamberlikdäki Pergamosyň ýüz öwürmesiniň ykrar edilmegi hökmünde görkezildi; Pergamos butparaz Rimi alamatlandyrdy. Özüni Hudaý diýip yglan etjek günä adamy aýan bolmazdan öň, ilki ýüz öwürme bolmalydy. 538-nji ýyly golaýlap gelyän taryhda, saklap duran butparaz Rim, ýa-da Pawlusyň aýdysy ýaly, “saklaýan”, ortadan aýryldy; Pergamos ýüz öwürip, gaçmak alamaty gelip, wepaly adamlary papalyk ybadathanasynyň gatnaşygından aýratyn çykмага gönükdirdi. Soňra 538-nji ýylda Orlean Geňeşinde papalyk häkimiýeti ýekşenbe günü baradaky kanuny kabul etdi, we papalyk yzarlamasynyň mün iki ýüz altmyş ýyly başlandy.

Ilkinji iki şaýat Mesihe tarapyndan berlen gaçmak baradaky duýduryşyň üçünji ýerine ýetmesiniň hakyky yzarlama başlanmazdan öň bolup geçendigini aýdyň görkezýär. Iýerusalimiň weýran edilmegi biziň eramyznyň 66-njy ýylynda Cestiusyň gabawy başlanandan takyk üç ýarym ýyl soň bolup geçdi; şeýlelikde bu ýagdaý mesihçilere Titus tarapyndan başlan we ybadathananyň hem şäheriň weýran edilmegi bilen tamamlanan ikinji gabawyň elhençliklerinden önünden gaçmaga mümkinçilik berdi. 538-nji ýyldan öň mesihçiler papalyk Rimiň ybadathanasyndan aýryldylar we pygamberlik manysynda çöle gaçdylar; bu bolsa ruhy Iýerusalimiň weýran edilmegini aňladýar.

Ybadathanyň daşyndaky howluny bolsa hasaba alma, ony ölçeme; çünki ol beýleki milletlere berlendir. Olar mukaddes şäheri kyrk iki aýlap aýak astyna salarlar. Men Öz iki şaýadymyň üstüne gudrat bererin, olar çul geýnip, mün iki ýüz altmyş gün pygamberlik ederler. Ylham 11:2, 3.

Gaçmaga berlen duýduryşyň iki mysalynda-da, duýduryş yzarlamadan ön gelýär, yzarlama bolsa, büt pärest bolsun ýa-da papalyk, Rim tarapyndan sözme-söz bolsun ýa-da ruhy manyda Iýerusalimiň aýak astyna salynmagy bilen görkezilýär. Ýedinji güni belläp geçýän Adwentistler üçin gaçmak baradaky duýduryş 1888-nji ýyldaky Bler kanuny boldy. Büt pärest Rimiň taryhyndaky ilkinji berjaý boluşynda mesihçiler Iýerusalimden gaçmalydylar, papalyk Rimiň berjaý boluşynda bolsa mesihçiler çöl-beýewana gaçdylar. Adwentizm üçin duýduryş oba ýerlerine gaçmakdy.

“Indi Hudaýyň halky üçin söýgüsini dünýä baglap, hazynasyny dünýäde toplan ýörmegiň wagty däl. Irki şagirtler ýaly, biz hem haraba hem ýalňyz ýerlerde pena gözlemäge mejbur boljak döwrümüz uzakda däl. Rim goşunlarynyň Iýerusalime gabaw salmagy Ýahudadaky mesihçiler üçin gaçmagyň alamaty bolşy ýaly, biziň ýurdumyzda papalyk sabatyny ýerine ýetirmegi mejbur edýän kararda häkimiýetiň ele alynmagy-da biziň üçin duýduryş bolar. Şonda uly şäherleri terk etmegiň, soňra bolsa kiçi şäherleri hem goýup, daglaryň arasynda üznäleşen ýerlerdäki çetdäki öýlere göçmegiň taýýarlygyny görmegiň wagty bolar.”
Testimonies, 5-nji tom, 464.

“Ýurdumyzyň papalyk şenbe gününü mejbury berjaý etdirýän kararda häkimiýeti öz üstüne almagy biziň üçin duýduryş bolar,” diýen sözler, Markyň sözleri bilen gabat gelýän görnüşde “weýrançylygyň ýigrenji zady özüne degişli bolmadyk ýerde duranda,” amala aşdy. 1888-nji ýylda Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň Kongresi Konstitusiýanyň esasy bir düzüm bölegine gös-göni ters gelýän kanuny ara alyp maslahatlaşyrdy, we şol pursatda Ýedinji Gün Adwentistleri şäherleri terk edip, oba ýerlerine göçmeli ekenler.

“Iýerusalimiň ýok edilmeginde bir hem mesihçi heläk bolmady. Mesih Öz şagirtlerine duýduryş beripdi, Onuň sözlerine iman edenleriň hemmesi wada berlen alamaty synlap garaşdylar.... Olar dessine howpsuz ýere — Iordanyň aňyrsyndaky Pereýa ýurdundaky Pella şäherine gaçdylar.” Uly Dawalyş, 30.

Gaçmak barada duýduryş berýän alamatlaryň ilkinjisiniň pygamberlik aýratynlyklary üçünji we ahyrky ýerine ýetmäge aňladýar. Käwagt şol pygamberlik aýratynlyklary üçünji ýerine ýetmede iki esse ýerine ýetmäge ýüze çykarýar. Muňa üç Ylýas mysal bolup biler. Ylýasyň Izebel, Ahap we Baal pygamberleri bilen garşylaşmagyndaky ugry, şeýle hem ikinji Ylýas bolan Çokundyryjy Ýahýanyň Hirodiýa, Hirod we Salome bilen garşylaşmagyndaky aýratynlyklary bilen bilelikde, soňky günlerde — çünki üç esse ulanylyşyň üçünji we ahyrky ýerine ýetmesi hemişe soňky günlerde bolýar — Ylýas bilen Ýahýanyň Hudaýyň halkynyň iki toparyny aňladýandygyny görkezýär. Ylýas bilen aňladylýan bir topar ölmeýär, Ýahýa bilen aňladylýan beýleki topar bolsa ölýär. Bu iki topar Ylham kitabyň ýedinji babynda hem ölmeýän ýüz kyrk dört mün hem-de ölýän beýik köpçülik hökmünde görkezilýär.

Üç Wawilonyň içinde pygamberlik habarynyň meňzeş bir bölegi şudur: birinji Wawilon Nimrod tarapyndan şekillendirilýär, emma ikinji Wawilon ilkinji we soňky patyşalar — Nebukadnesar bilen Belsazar tarapyndan şekillendirilýär. Nebukadnesar Wawilonda gutulyşa eýe boljaklary, Belsazar bolsa Wawilonda heläk boljaklary şekillendirýär.

Soňky günlerde Mukaddes Kitap pygamberliginiň temasy bolan iki ýekşenbe kanuny bar. Birinjisi, ýakyn wagtda Amerikanyň Birleşen Şatlarynda çykjak ýekşenbe kanuny, ikinjisi bolsa bütin dünýä zor bilen giriziljek ýekşenbe kanunydyr. Bu iki ýekşenbe kanuny butparaz Rimiň ýekşenbe kanuny bilen nusgalandyryldy; ýagny 321-nji ýylda Konstantin ilkinji ýekşenbe kanunyny güýje girizdi, onuň yzysüre bolsa 538-nji ýylda Papalyk Rimiň ýekşenbe kanuny geldi. Butparaz Rim, Amerikanyň Birleşen Şatlaryny öňünden görkezýän birnäçe pygamberlik nusgalarynyň biridir, we 321-nji ýyldaky ýekşenbe kanuny, Amerikanyň Birleşen Şatlarynda ýakyn wagtda çykjak ýekşenbe kanunynyň nusgasydyr. 538-nji ýyldaky papalyk ýekşenbe kanuny bolsa bütin dünýäde güýje giriziljek ýekşenbe kanunynyň nusgasydyr. Amerikanyň Birleşen Şatlarynyň Danyýel on birdäki talaňçylar bilen nusgalandyrylýandygy baradaky nädogry garaýyş, Amerikanyň Birleşen Şatlarynda ýakyn wagtda çykjak ýekşenbe kanunyny, Amerikanyň Birleşen Şatlaryndaky ýekşenbe kanunynyň bu döwürdäki Rimiň Amerikanyň Birleşen Şatlarydygyny subut edýändigini öňe sürmek üçin subutnama hökmünde ulanmaga çalyşýar; şeýle etmek bilen hem aždahanyň, ýyrtýjynyň we ýalan pygamberiň üç taraplaýyn birleşigi tarapyndan dünýäniň her bir milletine zor bilen girizilýän başga bir ýekşenbe kanunynyň bardygyny äsgermezlik edýär.

Eger Amerikanyň Birleşen Şatlaryndaky ýekşenbe kanuny Amerikanyň Birleşen Şatlaryny Häzirki Zaman Rim diýip kesgitleýän bolsa, onda bütin dünýä ýüzündäki ýekşenbe kanuny nämäni kesgitleýär? Üç Rim şony kesgitleýär: üç görnüşli bolan şol Häzirki Zaman Rim iki aýratyn ýekşenbe kanunyny güýje girizer. Birinjisi Amerikanyň Birleşen Şatlarynda bolup, ol 321-nji ýylda Konstantiniň ýekşenbe kanuny bilen öňden şekillendirilipdi; ikinjisi bolsa 538-nji ýyldaky papalyk ýekşenbe kanuny bilen öňden şekillendirilişi ýaly, tutuş dünýäni öz içine alýar. Pygamberligiň üç esse ulanylyşy mazmunynda Amerikanyň Birleşen Şatlaryndaky ýekşenbe kanunyny ulanmak we şol ýekşenbe kanunynyň Häzirki Zaman Rimiň kimdigini subut edýändigini öňe sürmek, butparaz we papalyk Rim tarapyndan kesgitlenen pygamberlik häsiýetlerini äsgermezlik etmektir. Ahryzamanda iki aýratyn ýekşenbe kanuny bar, we olaryň hiç biri-de halkyň talaňçylarynyň Amerikanyň Birleşen Şatlarydygyny kesgitlemek üçin subutnama dälidir. Butparaz we papalyk Rimiň şaýatlygy, häzirki wagtda edilşi ýaly, hususy düşündirişi goldamak üçin ýoýulanda, bu şol hususy düşündirişi gorap saklamaga çalyşýanlaryň tip bilen antitipi düşünmeýändigini görkezýär.

Butparast Rim Amerikanyň Birleşen Şatlarynyň bir tybrydyr, papalyk Rimi bolsa häzirki zamandaky Rimiň tyby hökmünde häsiýetlendirýär. Pygamberligiň üç gatly ulanylyşynyň şeýle nädogry tatbigy bilen, hem-de öwredilýän zadyň “tyb we antityb” kontekstinde goýlandygy baradaky öňe sürme bilen birlikde, pygamberligiň üç gatly ulanylyşy kontekstinde görkezilişi ýaly “weýrançylygyň ýigrenji zady”ny kesgitlemekdäki beýleki kemçilik hem bardyr.

Milady 66-njy ýyldan milady 70-nji ýyla çenli iki rim generaly Iýerusalime hüjüm etdi. Iki general hem, ýagny Cestius bilen Titus, gabaw bilen başladylar, ýöne diňe biri gysga wagtylyk gabawy

aýyrdy; bu bolsa Hudaýyň üpjünçiligi bilen mesihçilere gaçyp gutulmaga mümkinçilik berdi. Mesihçiler gaçmak baradaky duýduryşy hut Cestiusyň döwründäki ilkinji gabawda tanadylar. Milady 70-nji ýylda Titus Iýerusalime garşy söweşi dowam etdirmek üçin gelende, ol gabaw bilen başlady we Iýerusalim bilen ybadathana weýran edilýänçä ony bes etmedi. Isanyň duýduryşy iki ädimden ybaratdyr. Birinjisi gaçmak üçin alamatdyr, şondan soň bolsa yzarlama gelýär. Bu duýduryşyň başinji we altynjy asyrlardaky berjaý boluşynda mesihçiler 538-nji ýyldan öň bozulan Rim buthanasyndan aýrylyp çykdylar, soňra bolsa yzarlama başlandy.

Pawlus gadymy Ysraýylyň ýazga geçirilen ähli taryhynyň soňky günlerde ýaşaýanlar üçin ýazylandygyny, hem-de şol taryhlaryň ählisiniň tipler bolandygyny örän açyk beýan edýär; ýogsa-da bu hakykatyň onuň nusgawy beýan edilişinde “tipler” manysyny berýän grekçe “typos” sözi “ensamples” diýip terjime edilendir.

Indi bu zatlaryň hemmesi olara görelde bolmak üçin boldy; olar hem döwrüň ahyrlary öz üstüne gelen biziň duýdurylyşymyz üçin ýazylgandyr. 1 Korinfliler 10:11.

Pawlusyň bu hakykata çäk goýmak üçin ulanýan onunjy bapdaky wakalary gadymy Ysraýylyň dogruçyl hereket eden taryhy dälidi.

Emma olaryň köpüsinden Hudaý razy bolmady, çünki olar çölde heläk edildiler. Indi bu zatlar bize görelde boldy, şonuň üçin biz hem olaryň höwes edişleri ýaly ýaman zatlara höwes etmeli dälidir. Şeýle hem olaryň käbiri ýaly butparaz bolmaň; ýazylyşy ýaly: „Halk iýip-içmek üçin oturdy, soňra oýnamak üçin ýerinden turdy“. Şeýle hem olaryň käbiri ýaly zyna etmeli dälidir; olar zyna edip, bir günde ýigrimi üç müňüsi heläk boldy. Şeýle hem olaryň käbiri ýaly Mesihi synamaly dälidir; olar hem Ony synap, ýylanlar tarapyndan ýok edildiler. 1 Korinfliler 10:5–9.

Mukaddes taryh Hudaýyň halkynyň hem dogrulygynyň, hem-de dogry dældiginiň ýazgysydyr, emma islendik ýazgyda-da şol taryh soňky günlerde ýaşaýan Hudaýyň halky üçin henizem bir nusgadyr. 1888-nji ýylda Minneapolisde bolan pitnäniň taryhy, Adventist taryhçylarynyň öňe sürýänlerine garamazdan, dogry dældigiň ýazgysydyr. Ol pitne şeýle çuňňur boldy welin, Ellen Waýt ýygnaýandan gitmegi ýüregine düwdi, ýöne diňe bir perişde oňa galmagyň we Musa taryhynda Korahyň, Datany bilen Abiramyň pitnesine kybapdaş bolan şol pitnäni ýazga geçirmeginiň onuň jogapkärçiligi bolandygyny aýdany üçin galdy. Şol ýygnaýanda Ylham kitaby on sekizinji bapdaky gudratly perişde inip geldi, ýöne onuň getiren habary ret edildi.

Ol taryh 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryny, Nýu-Ýork şäheriniň beýik binalary ýykylanda, öňden şekillendirip görkezýärdi. Ol taryhyň içinde senator Bleýr tarapyndan hödürülenmeli ilkinji ýekşenbe kanuny taslamasy hem bardy. Onuň ýekşenbäni Milli Ybadat Gününi hökmünde mejbury etdirmek ugrundaky tagallalary şowsuzlyga uçrady, emma ol soňky günleri öňden şekillendirip görkezýän mukaddes taryhyň bir bölegi boldy. Senator Bleýriň taslamasy şäherlerden gaçmak barada berlen duýduryşdy. 1888-nji ýyldan öň, Waýt uýa şäherleriň daşynda ýaşamagyň zerurlygy barada aýdanda, geljek zaman görnüşinde gürleýärdi. Ol Hudaýyň halkynyň ýakyn geljekde oba ýerlerine göçmeli boljak döwrüne ýarat edýärdi. 1888-nji ýyldan soň, Waýt uýanyň oba ýerinde ýaşamagyň zerurlygy baradaky ähli salgylanmalary onuň maslahatyny oba ýerinde bolmagyň

wagtynyň eýýäm gelip ýetendigi şertlerinde berýärdi. 1888-nji ýylda Bleýr taslamasy ýekşenbe mejbur edilişiniň alamatydy, Lukanyň beýan edişi ýaly, bolmaly däl ýerde peýda bolan alamat. Ýekşenbe mejbur edilişi Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň Kongresine getirilmeli däldi, çünki bu Konstitusiýanyň esasy ýörelgeleriniň biriniň inkär edilmegidi.

1888-nji ýylyň taryhy 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda başlanan pygamberlik taryhyny nyşanlamak üçin ýazga geçirildi. 1888-nji ýyldaky Bleýr Kanuny 2001-nji ýyldaky Patriot Kanunyny nyşanlady. Ol haýwanyň tagmasynyň hakykatda mejbury ornaşdyrylmagyndan öň gelen duýduryşdy. Mesihiň yzyna düşýän hiç kim 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan soň şäherde ýaşamaly däldir. Ol Hudaýyň halkyna gaçmagy görkezýän pygamberlik gabawydy. Şeýle hem, soňky günleriň pygamberlik nusgasynyň mowzугy bolan iki Ýekşenbe kanuny bar bolşy ýaly, butparaz we papalyk Rimiň Ýekşenbe kanunlary arkaly şekillendirilişi ýaly, her iki Ýekşenbe kanunynyň öňünden hem gaçmak baradaky duýduryş gelýär.

Özlerini Ýedinji gün Adventistleri diýip ykrar edýänler üçin, olar ýakyn wagtda geljek Ýekşenbe kanunynyň önüsyrynda şäherlerden oba ýerlerine gaçmak üçin, Patriot Act-i pygamberlik taýdan bir alamat hökmünde tanamalydylar. Hut şol bir Ýekşenbe kanuny, henizem Wawilonda bolan Hudaýyň beýleki sürüsi üçin, her bir milletiň üstüne getiriljek Ýekşenbe mejburýetiniň önüsyrynda Wawilondan çykyp gitmek alamaty boldy.

“Dini azatlyk ýurdy bolan Amerika, wyždany mejbur etmekde we adamlary galp Sabaty hormatlamaga zorlamakda Papalyk bilen birleşende, ýer yüzüniň ähli ýurtlaryndaky halklar onuň göreldesine eýermäge ugrukdyrylar.” Testimonies, volume 6, 18.

Üç Ilýasyň üç gezekli ulanylyşy ahyrky günlerde Hudaýyň halkynyň iki toparynyň bardygyny berkarar edişi ýaly, Rimiň hem üç gezekli ulanylyşy iki aýratyn ýekşenbe kanunynyň bardygyny görkezýär. Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň «seniň halkyňyň garakçylary»dygyny, şonuň üçin-de Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň pygamberlikdäki ornunyň görnüşi berkarar edýändigini öňe sürmek isleýänler, Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda tizden geljek ýekşenbe kanunynyň Mesihiň Öz halkyna ýetip gelýän yzarlamaadan gaçmak üçin duýduryş hökmünde görkezýän haraba goýýan ýigrençdigini teklipe edýärler. Olar gaçmak üçin duýduryş alamaty bolan gabawy bilen, ýekşenbe kanunynyň hakyky mejbury ýerine ýetirilişiniň başlanmagynyň ahyrky günleriň yzarlamasyna badalga berýändigini aňladýan ikinji gabawyň arasyndaky tapawudy kesgitlep bilmeýärler. Olar iki şaýadyň esasynda berkarar edilen, pygamberligi ahyrky günlerde ýerine ýetirýän iki aýratyn ýekşenbe kanunynyň bolmalydygy baradaky tapawudy ele almaýarlar. Şeýle etmek bilen, Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda tizden geljek ýekşenbe kanunynyň, Danyýel pygamber tarapyndan aýdylan haraba goýýan ýigrenç hökmünde görkezilen duýduryşdygyny öňe sürýärler; ol şeýledir, emma olaryň kesgitleýşi ýaly däl.

Amerikanyň Birleşen Ştatlaryndaky ýekşenbe güni baradaky kanun, heniz-de Wawilonda bolan Hudaýyň beýleki sürüsi üçin onuň birleşmesinden gaçyp çykman baradaky duýduryşdyr. Şonuň üçin ol ähli milletlere mejbury ediljek geljekki ýekşenbe güni baradaky kanunyň duýduryşdyr.

“Daşary ýurt halklary Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň göreldesine eýererler. Ol öňe çykyp ýol görkezse-de, şonda-da şol bir krizis dünýäniň ähli ýerlerindäki halkymyzyň başyna geler.”

Olaryň öňe sürýän pikirine görä, Amerikanyň Birleşen Şatlarynda ýekşenbe güni baradaky kanunyň kabul edilmegi, pygamberlik görnüşini tassyklaýan nyşan hökmünde Amerikanyň Birleşen Şatlaryny görkezýär; emma Mesihniň gaçyp çykmak barada beren duýduryşynyň çäginde, şol ýekşenbe güni baradaky kanun on birinji sagadyň işgärlerine Wawilondan gaçyp çykmak üçin бүтін дүнйә möçberindäki bir duýduryşy aňladýar.

Uýam Waýt gaçmak baradaky duýduryş bilen ýüzlenende, ol tutuş dünýäni gurşap alýan ýekşenbe kanuny meselesine ýüzlenýär. Şol hereket Amerikanyň Birleşen Şatlarynda ýekşenbe kanunyndan başlanýar. Ol Amerikanyň Birleşen Şatlarynda ýekşenbe kanunyň geljek yzarlamanyň duýduryşydygyny görkezýär.

“Hudaýyň kanuny bozup, papalygyň düzgünini zor bilen durmuşa geçirýän perman bilen biziň milletimiz özüni dogrulykdan doly aýyrar. Protestantizm, rim häkimiýetiniň elini gysmak üçin, aýrylygyň üstünden elini uzadanda, ruhyçylyk bilen el-ele bermek üçin jüwdäniň üstünden geçende, şu üç taraplaýyn birleşigiň täsiri astynda biziň ýurdumyz öz Konstitusiasynyň protestant we respublikan hökümet hökmünde ähli ýörelgelerini ret edip, papalyk ýalňyşlyklarynyň we aldawlarynyň ýaýramagy üçin ýol açanda, şonda biz Şeýtanyň täsin işleriniň wagtynyň gelendigini we soňuň ýakyndygyny bilip bileris.”

«Roma goşunlarynyň golaýlaşmagy şägirtler üçin Iýerusalimiň golaýlap gelýän weýrançylygynyň alamaty bolşy ýaly, bu dinden dönmek hem biziň üçin Hudaýyň sabyr-takady çäginde ýetendiginiň, milletimiziň günäsiniň ölçeginiň dolandygyny we rehimdarlyk perişdesiniň yzyna dolanmazlyk şerti bilen uçup gitmekçi bolýandygynyň alamaty bolup biler. Şonda Hudaýyň halky pygamberleriň Ýakubyň jebir-jepasy wagty diýip beýan eden şol muşakgat we agyr gaýyşly wakalarynyň içine taşlanar. Ynamly, yzarlanylaryň perýatlary asmana göterilýär. Habiliň gany ýerden perýat edişi ýaly, şehitleriň mazarlaryndan, deňziň mazarlyklaryndan, dag gowaklaryndan, monastyr mazarhanalaryndan hem Hudaýa ýüzlenýän sesler bar: “Eý Reb, mukaddes we hakykatçy, ýer ýüzünde ýaşayanlardan biziň ganymyz üçin höküm edip ar almagyňa çenli näçe wagt galdy?”» Testimonies, 5-nji tom, 451.

Uayt uýajy Akma Şatlarynda ýekşenbe kanunyň görkezýär we ony Akma Şatlar üçin synag möhletiniň tamamlanandygyny bildirýän bir “alamat” hökmünde kesgitleýär. Emma dünýäniň beýleki milletlerindäki Hudaýyň halky hem şol bir synag bilen ýüzbe-ýüz bolmalydyr. Akma Şatlarynda ýekşenbe kanunyň çykarylan pursadyndan başlap, Mikailiň turýan we adamzat üçin synag möhletiniň ýapylyan wagtyna çenli dowam edýän bir wagt döwri bar. Şol möhlet ýapylanda, “rehmet perişdesi uçup gider.”